

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ОСВІТА ДЛЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**EDUCATION FOR THE 21st CENTURY: CHALLENGES, PROBLEMS,
PROSPECTS**

Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції

26 грудня 2023 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2024

інколи мають такий стан і лише 10 % дуже рідко відчують погіршення після робочого дня перед монітором. Щодо виконання релаксаційних вправ респондентами маємо такий відсотковий розподіл: 70 % не виконують їх і 30 % час від часу можуть виконати кілька вправ на зняття м'язового та психоемоційного напруження. Звідси можемо зробити висновок про домінування негативної тенденції та потребу в оптимізації ситуації. Освітні програми будь-якої спеціальності містять нормативні та варіативні складники. Обсяг дисциплін вільного вибору здобувачів має бути не менше 25 % загальної кількості кредитів ECTS. На нашу думку, впровадження вибіркового освітнього компоненту, орієнтованого саме на формування здоров'язбережувальної культури освітян, навичок підтримання фізичного та ментального здоров'я, матиме позитивний вплив як на особистісному рівні, так і сприятиме удосконаленню професійної компетентності майбутніх педагогів.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні та впровадженні відповідного освітнього компоненту в освітній процес, виявленні ефективних методів і прийомів підтримання фізичного та ментального здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

- Науменко, Н. В., Козлов, А. В., Гогіна, Т. І. *Вплив дистанційного навчання на стан здоров'я викладачів закладів вищої освіти.* URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/36eac1a7-89ab-48c1-977496f746d8b774/content>.
- Chu, Y. H., Li, Y. C. (2022). The impact of online learning on physical and mental health in university students during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, Vol. 19(5), 29-66. <https://doi.org/10.3390/ijerph19052966>.
- Wakui, N., Noguchi, N., Ichikawa, K., Togawa C. et al. (2022). Psychological and Physical Changes Caused by COVID-19 Pandemic in Elementary and Junior High School Teachers: A Cross-Sectional Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(13), 75-68. <https://doi.org/10.3390/ijerph19137568>.

Олена Соляненко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗВО МОЗ УКРАЇНИ

Наразі новітні інформаційно-комунікаційні технології та Інтернет дозволяють впроваджувати іноваційні шляхи навчання. У сфері вищої освіти взагалі та медичної зокрема, змішана форма навчання дозволяє вдосконалити освітній процес, розширити можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій та сприяє ефективному та якісному накопиченню знань. Не винятком є і дисципліни «Іноземна мова», «Латинська мова», «Латинська мова та медична термінологія», «Іноземна

мова (за професійним спрямуванням)». Змішане навчання у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті є потужною стратегією не тільки мотивації студентів для вивчення іноземної мови, а й формування іншомовної комунікативної компетенції. Студенти здобувають навички самостійного планування та організації своєї діяльності, спрямованої на кінцевий результат. Вони вдосконалюють вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно вести пошук, відбір та аналіз отриманого матеріалу, подавати результат з використанням різних сучасних технологій, тобто в здобувачів вищої медичної освіти формуються необхідні мовленнєві та соціокультурні компетенції.

Педагогічний колектив кафедри іноземних мов ЗДМФУ підтримує думку більшості науковців (В. М. Кухаренка, С. М. Березенської, К. Л. Бугайчука, С. Г. Литвинової та інших), що змішане навчання це поєднання традиційної роботи в аудиторії та набуття знань дистанційно. Форма змішаного навчання здатна забезпечити збалансованість онлайн та живого спілкування, що створює можливості для поступового розвитку у студентів компетенцій самостійного навчання у цифровому освітньому середовищі. Різноманітність джерел навчальної інформації, мультимедійність подання матеріалу, гнучкість режиму опанування тем практичних занять підвищує мотивацію студентів та покращує результативність їх навчання.

Досвід викладачів кафедри дозволяє стверджувати, що наступні види діяльності при використанні підходу змішаного навчання допомагають розвивати та вдосконалювати комунікативну орієнтованість іноземної мови:

- організація та проведення засідань лінгвістичного клубу «Lingua» та English-speaking club сприяють формуванню іншомовної комунікативної компетенції студентів, зокрема, розвивають навички монологічного та діалогічного мовлення з професійної тематики, вдосконалюють вміння розуміти співрозмовника на слух та відповідати на його питання, обговорювати актуальні проблеми у сфері своєї майбутньої професійної діяльності, наводити аргументи та висловлювати свою точку зору. Застосування платформи Microsoft Teams для відозв'язку дозволяє значно розширити коло учасників заходів наукової та культурно-виховної спрямованості;

- впровадження ігрових комп'ютерних елементів освітнього процесу підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови, знижує психологічне напруження під час занять і позитивно впливає на процес формування комунікативної компетентності студентів. Збільшення кількості рольових ігор за допомогою платформи MS Teams сприяє активній мовленнєвій діяльності. Актуальними є різні навчальні програми, такі як Lingualeo,

Duolingo, Quizlet, Kahoot та інші. Вони здатні зацікавити студентів з різним рівнем володіння англійською мовою;

- реалізація проєктної діяльності розвиває у студентів не тільки вміння інтерпретувати знайдену інформацію у запропонованій комунікативній ситуації, а й вдосконалює навички командної роботи та презентації отриманих результатів. З точки зору набуття іншомовної компетентності такий вид діяльності допомагає формувати та закріплювати вміння спілкування за тематикою проєкту, коректно формулювати та обговорювати питання щодо майбутньої професійної діяльності, надавати відповіді іноземною мовою;

- використання іноземних автентичних аудіо-, відео- та інших наочних матеріалів (TEDtalks, YouTube роликів, художніх та документальних фільмів) перетворюють навчання на більш цікавий для студентів процес. Платформа MS Teams дозволяє викладачам кафедри інтегрувати матеріали мережі Інтернет в освітній процес, створюючи безліч інтерактивних завдань різного рівня складності. Студенти, у свою чергу, залучені до університетського електронного середовища та мають доступ до різноманітних навчальних матеріалів (електронні підручники, методичні посібники, поурочні презентації, практикуми, робочі зошити, бази тестових завдань тощо);

- опанування матеріалів онлайн-курсів для самостійної роботи студентів різних спеціальностей з дисциплін «Іноземна мова», «Латинська мова», «Латинська мова та медична термінологія», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», створених викладачами університету на власному порталі дистанційного навчання ЗДМФУ <http://studio.zsmu.edu.ua>. Варто зауважити, що даний вид діяльності сприяє формуванню та вдосконаленню навичок іноземної професійно-орієнтованої комунікативної компетенції, поглибленню термінологічної підготовки щодо грамотного вживання медичних термінів латинською та англійською мовами в різних підсистемах медичної термінології.

Отже, сучасне навчання очима викладачів кафедри іноземних мов ЗДМФУ – це поєднання можливостей аудиторної та дистанційної форм навчання, яке в умовах воєнного стану є найбільш оптимальним та ефективним видом. Але вищезазначені особливості змішаної форми потребують подальшого всебічного вдосконалення з точки зору організації, управління та контролю освітнього процесу. Змішана форма навчання також передбачає належний рівень власної комп'ютерної грамотності всіх учасників освітнього процесу, володіння сучасними комп'ютерними технологіями.

Коханова Наталія, Кухта Ірина. Рухова діяльність на уроках у початковій школі	103
Кузьменко Наталія. Освітній фронт Сумщини: долаючи виклики війни	104
Лі Сій. Поняття візуальної грамотності вихованців закладів позашкільної освіти.....	107
Лісовицька Світлана. Самоосвіта педагогів закладу позашкільної освіти: виклики та можливості розвитку.....	109
Лон Лі. Сутність медіаграмотності вихованців закладів позашкільної освіти	111
Лю Чженьфан. Виховний потенціал волонтерства для формування лідерських якостей учнівської молоді	113
Матросов Сергій. Виховний потенціал гуртків спортивного напрямку у процесі формування вольових якостей вихованців.....	114
Мокляк Володимир. Педагогіка миру і сучасне суспільство	116
Моторна Марія. Підготовка майбутніх соціальних працівників до волонтерської роботи: аналіз освітньої пропозиції закладів вищої освіти	122
Муkytenko Inna. The ideas of multiculturalism in the classical pedagogy.....	124
Осьмук Наталія. Особливості організації дистанційного навчання студентів молодших курсів в умовах цифровізації освіти.	127
Парфенюк Людмила, Тонка Марія. Сучасні підходи до формування екологічної компетентності здобувачів освіти в умовах євроінтеграції	130
Предик Аліна. Самооцінювання та взаємооцінювання як компонент навчально пізнавальної діяльності молодших школярів	132
Рожкова Людмила. Формування навичок медіаграмотності у студентів.....	134
Рябокoнь Юлія. Креативний менеджмент: сутнісні характеристики	137
Самілик Валентина. Пріоритети сучасної освіти в умовах сталого розвитку: підтримання фізичного та ментального здоров'я учасників освітнього процесу	139
Соляненко Олена. Особливості змішаної форми навчання студентів медичних ЗВО МОЗ України	141
Тан Лон. Емоційна стійкість здобувачів позашкільної освіти: сутність поняття	144
Танькова Ірина. Екологічне виховання учнівської молоді в контексті парадигми сталого розвитку	145
Тітєвська Тетяна. Фармакологія та латинська мова у процесі організації самостійної роботи студентів медичних ЗВО	148
Чень Вейюй. Сутність і структура трансверсальних компетентностей вихованців закладів позашкільної освіти.....	149
Чикало Вікторія. Підтримка ментального здоров'я здобувачів освіти в умовах воєнного стану	151
Шевчук Кристина, Шевчук Ганна. Особливості використання в освітньому процесі початкової школи штучного інтелекту	153
Шкурак Валентина. Використання інтерактивних методів навчання на уроках математики в ЗЗСО	155
Шульга Володимир. Неформальна освіта учнівської молоді: принципи та характеристики	158